

Sygn. akt I PK 278/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski (sprawozdawca)

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa M. I.

przeciwko P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w [...]

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 października 2017 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w [...]

z dnia 14 kwietnia 2016 r.,

**oddala skargę kasacyjną i zasądza od strony pozwanej na
rzecz strony powodowej 1800 zł (tysiąc osiemset) tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwem z 30 lipca 2013 r. powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz od jej pracodawcy - P. Sp. z o.o. Oddział P. w [...] - kwoty 15.369,36 zł z ustawowymi odsetkami oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Sąd pierwszej instancji wydał nakaz zapłaty o treści zgodnej z żądaniami pozwu, od którego pozwany wniósł sprzeciw z żądaniem oddalenia powództwa, ewentualnie wnosząc o skierowanie pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego w trybie art. 193 Konstytucji RP co do zgodności art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę z art. 92 ust. Konstytucji RP, art. 87 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 65 ust. 4 Konstytucji RP. Pozwany przyznał, że okoliczności faktyczne pomiędzy stronami są bezsporne; zakwestionował natomiast zasadność poglądu powódki o niezaliczaniu na poczet wynagrodzenia minimalnego wypłacanych powódce honorariów autorskich, twierdząc, że art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz jego interpretacja dokonana przez Główny Urząd Statystyczny budzą wątpliwości z punktu widzenia ich konstytucyjności.

Sąd Rejonowy wyrokiem z 30 czerwca 2015 r. zasądził od pozwanej na rzecz powódki 15.369,36 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot i dat oznaczonych w pkt. I sentencji, rozstrzygając o kosztach postępowania, nadając wyrokowi w zakresie pkt. I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1.750 zł. Sąd ustalił, że M. I. i P. Sp. z o.o. Oddział P. w [...] są stronami stosunku pracy nawiązanego umową o pracę z 4 maja 1998 r. W wyniku przejścia zakładu pracy powódki, jej pracodawcą stała się z mocy prawa, z dniem 21 listopada 2014 r. P. Sp. z o.o. z siedzibą w [...]. Zgodnie z § 3 ust. 1 wiążącej strony umowy o pracę, o treści zmienionej aneksem z 15 lutego 2001 r., w czasie trwania stosunku pracy powódce przysługuje wynagrodzenie w wysokości 1.021,24 zł brutto miesięcznie plus honoraria autorskie. Zgodnie z Regulaminem wynagradzania obowiązującym w P. Sp. z o.o. w [...], przez pojęcie; „wynagrodzenie zasadnicze pracownika” należy rozumieć wynagrodzenie w stałej wysokości, określone kwotowo w umowie o pracę jako element wynagrodzenia miesięcznego całkowitego, którego wysokość reguluje obowiązujący u Pracodawcy taryfikator

wynagrodzeń zasadniczych; „wynagrodzenie miesięczne całkowite” sumę wynagrodzenia zasadniczego i składników zmiennych wynagrodzenia otrzymanych w danym miesiącu; „wynagrodzenie miesięczne honoracyjne” sumę wycen utworów danego pracownika dokonaną na zasadach określonych w Załączniku nr 2 do Regulaminu; a „wynagrodzenie minimalne” - wynagrodzenie miesięczne całkowite brutto określone przez ministra pracy i polityki socjalnej w rozporządzeniu wydanym na podstawie przepisów prawa pracy. P. Sp. z o.o. w [...] wypłacała powódce jako wynagrodzenie za pracę dwa składniki: wynagrodzenie w stałej wysokości kwotowej oraz honoraria autorskie - nazywane wierszówkami - za stworzenie dzieł w rozumieniu prawa autorskiego. Wynagrodzenie za przeniesienie praw autorskich zależało od aktualnych potrzeb pracodawcy i nakładu pracy pracownika. Kwoty wynagrodzenia za stworzenie dzieł w rozumieniu prawa autorskiego zostały ustalone w ten sposób, że w zależności od ilości napisanych wierszy pracodawca przyznawał odpowiednie wynagrodzenie. Generalnie wierszówka była wypłacana za tekst opublikowany. Na brak publikacji mogły mieć wpływ różne czynniki niezależne od dziennikarza. Dziennikarz nigdy nie miał pewności, że wierszówka zostanie wypłacona, dopóki tekst nie zostanie opublikowany. Sąd stwierdził, że pomiędzy stronami bezsporne było zarówno to, że w okresie objętym żądaniem pozwu strony łączył stosunek pracy oraz, że powódka wykonywała prawidłowo swoje zobowiązanie. W związku z tym, na podstawie art. 22 § 1 k.p. i 80 k.p. powódce przysługiwało wynagrodzenie za wykonaną pracę, którego wysokość, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę z tytułu zatrudnienia w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od wysokości minimalnego wynagrodzenia ustalonego w trybie art. 2 i 4, z zastrzeżeniem ust. 2. Kwotowy wymiar minimalnego wynagrodzenia za pracę określony był w wydawanych corocznie rozporządzeniach Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę i wynosił: od 1 stycznia 2010 r. (MP 2009 nr 48, poz. 709) 1.317 zł; od 1 stycznia 2011 r. (Dz.U. z 2010 r. Nr 194, poz. 1288) 1.386 zł; od 1 stycznia 2012 r. (Dz.U. z 2011 r. Nr 192, poz. 1141) 1.500 zł; a od 1 stycznia 2013 r. (Dz.U. z 2012 r., poz. 1026) 1.600 zł. Kwestia sporna, zdaniem Sądu, sprowadzała się do pytania, czy honoraria wymienione w umowie o pracę powódki wliczają się do składników

wynagrodzenia, których suma powinna odpowiadać co najmniej kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę „Do obliczenia wysokości wynagrodzenia pracownika przyjmuje się przysługujące pracownikowi składniki wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy, zaliczone według zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez Główny Urząd Statystyczny do wynagrodzeń osobowych, z zastrzeżeniem ust. 5.”. Z kolei zgodnie z załącznikiem nr 1 - Zakres składników wynagrodzeń w gospodarce narodowej obowiązujący od 1 stycznia 2000 r. (zaktualizowany w 2003 r. i 2005 r.) - do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2010 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 676 ze zm.) w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010 do składników wynagrodzenia, które należą do wynagrodzenia osobowego nie są wliczane honoraria związane z prawami autorskimi. W dziale II „Wynagrodzenia osobowe”, pkt 3 stanowi, że „do wynagrodzeń osobowych nie zalicza się wynagrodzeń z tytułu rozporządzania przez pracowników prawami autorskimi do utworów stworzonych w ramach stosunku pracy”. W ocenie Sądu rozporządzenie to ma podstawę ustawową w art. 31 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. Nr 88, poz. 439 ze zm.), i jest wydane zgodnie z ustawowym upoważnieniem do jego wydania przez Prezesa Rady Ministrów, oraz, że pomimo zmian samego rozporządzenia, w zakresie relewantnym dla niniejszej sprawy nie nastąpiła zmiana normatywna. Sąd stwierdził, że umowa zawarta przez strony różnicuje wynagrodzenie zasadnicze podane kwotowo od wynagrodzenia za przeniesienie praw autorskich. Wynagrodzenie zasadnicze oznaczone w umowie kwotą stałą było płatne do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, a honoraria autorskie do 10-go dnia miesiąca następnego po miesiącu, za który wynagrodzenie przysługiwało. Na tej podstawie Sąd wywnioskował, że również strony traktowały wyróżnione w umowie świadczenia jako dwa różne elementy zapłaty za wykonane przez powódkę prace. Sąd nie miał wątpliwości co do zgodności art. 6 ust. 4 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę w zakresie, w jakim przepis ten miał zastosowanie do

rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, z przepisami Konstytucji. Wobec czego, Sąd stwierdził, że nie zachodzi potrzeba występowania z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego w celu rozstrzygnięcia wątpliwości strony pozwanej. Odnosząc się do pozostałych argumentów strony pozwanej Sąd ocenił, że podstawą normatywną do określenia składników, jakie uwzględniane są przy określaniu wysokości minimalnego wynagrodzenia nie są roczniki statystyczne GUS, lecz Załącznik nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 marca 2012 r. (Dz.U. z 2012 r., poz. 446) pt. „Zakres składników wynagrodzeń w gospodarce narodowej obowiązujący od 1 stycznia 2000 r.”. Sąd podkreślił, że załącznik ten jest integralną częścią rozporządzenia, które jest aktem powszechnie obowiązującym i jednocześnie nie budzi wątpliwości, że odesłanie ustawowe wskazuje m.in. tenże akt normatywny. Za pozbawione racji Sąd uznał natomiast twierdzenie, że rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów wydane na podstawie art. 31 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. Nr 88, poz. 439 ze zm.) ma zastosowanie tylko dla celów statystycznych administracji publicznej, oraz że nie może mieć żadnego znaczenia dla stosunków regulowanych przez inne gałęzie prawa. Regulacja z art. 6 ust. 4 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę przesądza o tym, że normy wynikające z tego rozporządzenia, nie wyłączając załączników, mogą mieć i mają znaczenie dla kształtowania zakresu praw i obowiązków obywateli. W ocenie Sądu, taka interpretacja odesłania z ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę jest prokonstytucyjna, gdyż zawęża zakres norm, które mogą mieć wpływ na wysokość wynagrodzenia pracownika tylko do aktów powszechnie obowiązujących. Sąd stwierdził, że przepis stanowiący, iż „do wynagrodzeń osobowych nie zalicza się wynagrodzeń z tytułu rozporządzania przez pracowników prawami autorskimi do utworów stworzonych w ramach stosunków pracy” przesądza o zasadności powództwa, gdyż jest przepisem aktu powszechnie obowiązującego. Sąd za niezasadne ocenił stanowisko pozwanego, według którego jedyne wyjątki od art. 6 ust. 4 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę zawiera ust. 5 tego artykułu. Zdaniem Sądu ustęp ten zawiera wyjątki określone w ustawie, ale nie wyklucza określenia innych wyjątków w rozporządzeniu. Sąd stwierdził, że art. 6 ust. 4 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę wprowadza dla celów, które ta

ustawa realizuje, podział składników wynagrodzenia za pracę, które należy uwzględniać przy porównywaniu, czy wynagrodzenie otrzymywane faktycznie przez konkretnego pracownika nie jest niższe niż wynagrodzenie minimalne określone przez przepisy prawa pracy. Sąd stwierdził, że m.in. charakter honorarium potwierdza zasadność regulacji płynącej z załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów, gdyż honoraria nie posiadają cech, jakie posiadają inne składniki wynagrodzenia uwzględniane przy ustalaniu wartości płacy minimalnej, czyli przede wszystkim pewności, że pracownik otrzyma gwarantowane w ustawie wynagrodzenie nie niższe niż minimalne za wykonanie pracy, a nie za wykonanie szczególnego rodzaju pracy. Wobec powyższego oraz z uwagi na fakt, iż wynagrodzenie powódki w okresie lipiec 2010 r. - czerwiec 2013 r. było niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę określone przez przepisy powszechnie obowiązujące, Sąd uwzględnił powództwo i zasądził żadaną kwotę od aktualnego pracodawcy, który za zgodą stron wszedł w miejsce strony pozwanej.

Wyrok Sądu Rejonowego pozwany zaskarżył w całości. Zarzucił: (-) błędną wykładnię art. 6 ust. 4 ustawy z dnia z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1679 ze zm.) polegającą na wyłączeniu z zakresu pojęcia „wynagrodzenie pracownika” wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę, które powódka otrzymywała za tworzone przez siebie teksty dziennikarskie; (-) niewłaściwe zastosowanie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę w związku z definicją „wynagrodzeń osobowych” zawartą w Załączniku nr 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 marca 2012 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień, co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2012 (Dz.U. z 2012 r., poz. 446). Apelujący podtrzymał wniosek o przedstawienie Trybunałowi Konstytucyjnemu RP pytania prawnego w trybie art. 193 Konstytucji RP dotyczącego zgodności art. 6 ust. 4 ustawy z dnia z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę z art. 2 Konstytucji RP, art. 65 ust. 4 Konstytucji RP oraz art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, wskazując, że art. 6 ust. 4 ustawy w zakresie, w jakim odsyła do „zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń

określonych przez Główny Urząd Statystyczny” jest niezgodny z powołanymi wzorcami konstytucyjnymi.

Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z 14 kwietnia 2016 r. oddalił apelację. Sąd stwierdził, że spór w tej sprawie dotyczył wyłącznie kwestii zgodności z prawem materialnym oceny powódki, według której wynagrodzenie wypłacone jej za pracę wykonaną z tytułu zatrudnienia w pełnym miesięcznym wymiarze, a więc wynagrodzenie, o jakim mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obliczone zgodnie z zasadą z art. 6 ust. 4 tej ustawy, było nominalnie niższe od gwarantowanego ustawą wynagrodzenia minimalnego za pracę o kwoty objęte roszczeniem pozwu, mimo że łączna wartość świadczeń, jakie powódka otrzymywała na podstawie umowy o pracę za kolejne miesiące zatrudnienia z okresu 1 sierpień 2010 r. do 31 lipca 2013 r. była nominalnie wyższa od wysokości kwot minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonych na podstawie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, a określonych w obwieszczeniach Prezesa Rady Ministrów ogłaszanych na podstawie art. 2 ust. 5 tej ustawy. Sąd ustalił, że z niespornego stanu faktycznego wynika, że w objętym sporem okresie powódka była zatrudniona przez pozwanego pracodawcę na stanowisku dziennikarza, a wynagrodzenie powódki składało się z dwóch składników - wynagrodzenia określonego jako „zasadnicze” lub „podstawa” oraz „honorariów autorskich”, określanych potocznie przez dziennikarzy „wierszówką”. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego powódki była stałą kwotą na poziomie niższym od wysokości wynagrodzenia minimalnego, natomiast „honoraria autorskie” powódka mogła otrzymywać za sporządzenie autorskich tekstów, ale na to czy i za które teksty powódka otrzyma honorarium powódka nie miała w istocie wpływu. Nie miał w tym zakresie żadnego znaczenia czas pracy powódki ani liczba napisanych przez nią w konkretnym miesiącu pracy tekstów, gdyż to nie ona zdecydowała czy i który tekst pracownika został opublikowany. Rozstrzygnięcie sporu wymagało oceny, czy przysługujące i wypłacane powódce w różnych wysokościach wynagrodzenie honoraryjne miało cechę wynagrodzenia osobowego w znaczeniu, o jakim mowa w art. 6 ust. 4 ustawy, a więc według zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez Główny Urząd Statystyczny, na które ustawodawca wskazał wprost w art. 6 ust. 4 ustawy. Sąd wskazał, że skoro z art. 6 ust. 4 ustawy o

minimalnym wynagrodzeniu za pracę wynika, że przy określeniu co stanowi a co nie świadczenia zaliczanego w skład wynagrodzenia minimalnego pracownika, a wprost i to, że z zasady nie są takimi składnikami świadczenia niezaliczane do wynagrodzeń osobowych wg zasad, które ustawodawca rodzajowo oznaczył i do których stosowania wprost odsyła, to nie ma podstaw do przyjęcia, że art. 6 ust. 4 ustawy może nie być stosowany wprost jako podstawa oceny zasadności powództwa w tej sprawie. W związku z tym, że bezspornym jest, że według zasad statystycznych, do których odesłał ustawodawca w art. 6 ust. 4 ustawy - czyli zasad określonych przez wskazany w przepisie ustawy centralny organ polskiej administracji - honoraria nie są zaliczane do kategorii wynagrodzeń osobowych, a więc do składników wynagrodzenia minimalnego należnego pracownikowi z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze miesięcznym, to zdaniem Sądu drugiej instancji nie istnieją podstawy do zakwestionowania oceny prawnej przyjętej przez Sąd pierwszej instancji. Zasadności powyższej oceny nie zmienia konfrontacja treści art. 6 ust. 4 i art. 6 ust. 5 ustawy stanowiącego, że „Przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika nie uwzględnia się: (1) nagrody jubileuszowej; (2) odprawy pieniężnej przysługującej pracownikowi w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy; (3) wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.”. Systemowa wykładnia obu przepisów przy uwzględnieniu zasad, do których odsyła ust. 4 art. 6 ustawy, prowadzi do jednoznacznego wniosku, że ust. 5 art. 6 stanowi wyjątek od zasady ukształtowanej przepisem art. 6 ust. 4, stanowiąc jedynie, że ze świadczeń, które wg. zasad statystycznych do jakich odsyła ust. 4, są zaliczone do wynagrodzeń osobowych, wyłącza się dla celów obliczenia czy pracownik otrzymuje wynagrodzenie minimalne, również szczególne i precyzyjnie oznaczone w ust. 5 składniki, które co do zasady są elementem wynagrodzenia osobowego pracownika. Wspólną cechą tych świadczeń, zbliżoną do cech honorariów autorskich, jakie powódka mogła i otrzymywała za niektóre wierszówki, jest to, że nie są one ekwiwalentem pieniężnym samego faktu wykonywania pracy w pełnym miesięcznym wymiarze zatrudnienia, czyli pracy za fakt świadczenia której po miesiącu pracodawca ma obowiązek zapewnić pracownikowi w świadczeniach nie innych niż rodzajowo opisane w art. 6 ust. 4 ustawy, wynagrodzenie nie niższe niż minimalne, ale

gratyfikacją za szczególny rodzaj prac lub ziszczenie się szczególnych zdarzeń. Wbrew pogładowi apelującego fakty, że wynagrodzenie w postaci wierszówki jest wynagrodzeniem z tytułu umowy o pracę i że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego III UZP 4/11 z dnia 14 lutego 2012 r. „wynagrodzenie za pracę z tytułu nabycia przez pracodawcę z mocy prawa (...) autorskich praw majątkowych do utworu stworzonego przez pracownika w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe (...)” (OSNP 2012 nr 15-16, poz. 198), nie uzasadniają ustalenia, że wynagrodzenie to, nie mając cechy świadczenia, o jakim mowa w art. 6 ust. 4 ustawy, mogłoby zostać zaliczone na poczet świadczeń lub kwot, które wg ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę rozstrzygają o tym czy pracownik otrzymał wynagrodzenie minimalne. Uwzględniając zarówno regulacje prawne jak i stan faktyczny sprawy, Sądu stwierdził, że sygnalizowane przez pozwanego wątpliwości prawne co do zgodności przepisów mających zastosowanie przy rozstrzyganiu sporu w tej sprawie z przepisami Konstytucji nie są uzasadnione.

Wyrok Sądu Okręgowego pozwany zaskarżył w całości. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest:

(-) art. 6 ust. 4 ustawy z dnia z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1679 ze zm.) polegające na wyłączeniu z zakresu pojęcia „wynagrodzenie pracownika” wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę, które powódka otrzymywała za tworzone przez siebie teksty dziennikarskie;

(-) art. 6 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę w związku z definicją „wynagrodzeń osobowych” zawartą w Załączniku nr 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 marca 2012 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2012 (Dz.U. z 2012 r., poz. 446), a polegające na zasądzeniu na rzecz powódki kwoty określonej w pkt. 1 wyroku Sądu pierwszej instancji, wskutek uznania, iż powódce nie wypłacano

wynagrodzenia za pracę w wysokości minimalnej w okresie od 1 lipca 2010 r. do 1 sierpnia 2013 r.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, a także o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał w skardze kasacyjnej stanowisko o zasadności zwrócenia się z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego RP, wskazując, że w sprawie toczącej się przed Trybunałem pod sygn. akt P 41/12, opisywanej szczegółowo w piśmie z dnia 18 kwietnia 2014 r., Sejm RP wniósł o stwierdzenie niezgodności art. 6 ust. 4 ustawy z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim przepis ten odsyła do zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez Główny Urząd Statystyczny do wynagrodzeń osobowych.

Powódka w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej okazała się nie mieć uzasadnionych podstaw.

W pierwszej kolejności należy rozstrzygnąć o charakterze prawnym tzw. honorarium autorskiego wypłacanego powódce w ramach pracowniczego (umownego) stosunku pracy. Z ustaleń Sądów obu instancji wynika, że ten składnik wynagrodzenia za pracę przysługiwał z tytułu przeniesienia praw autorskich. Wynika to dosyć wyraźnie z odwołania się w tej kwestii do treści umowy o pracę, jak i regulacji obowiązującego u pozwanego regulaminu wynagradzania. W obu przypadkach jednoznacznie określono, że chodzi o honoraria autorskie z tytułu przeniesienia praw autorskich. Skarżący nie kwestionuje wprost tego ustalenia faktycznego jednak w skardze kasacyjnej nie odwołuje się do pojęcia honorarium autorskiego. Używa pojęcia „wierszówka”, co miałyby jego zdaniem

prowadzić do przyjęcia, że ten składnik wynagrodzenia nie stanowił honorarium autorskiego, gdyż jego charakter jest zbliżony do wynagrodzenia prowizyjnego. Nie ulega wątpliwości, że rozstrzygnięcie powyższego problemu ma decydujące znaczenie dla ostatecznego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Z uwagi na dokonane ustalenia Sądów obu instancji oraz brak stosownych zarzutów skargi kasacyjnej jedynym możliwym rozwiązaniem jest przyjęcie, że sporny składnik wynagrodzenia za pracę miał charakter honorarium autorskiego.

Kolejnym zagadnieniem jest rozstrzygnięcie, czy honorarium powódki stanowiło składnik pracowniczego wynagrodzenia za pracę. W zaskarżonym wyroku Sąd Okręgowy przyjął, że ten składnik stanowi element wynagrodzenia za pracę, powołując uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2012 r., III UZP 4/11 (OSNP 2012 nr 15-16, poz. 198). Skarżący, z oczywistych powodów, poglądu tego nie kwestionuje. Także i w tym przypadku Sąd Najwyższy jest zobowiązany do respektowania tego rozstrzygnięcia.

Kluczowe znaczenie ma w tej sytuacji regulacja art. 6 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 847). W ust. 4 art. 6 tej ustawy ustawodawca w celu obliczenia wysokości wynagrodzenia pracownika odwołał się do zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez GUS do wynagrodzeń osobowych. W załączniku nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 marca 2012 r. znajduje się pojęcie wynagrodzenia osobowych. W pkt II ust. 3 jednoznacznie stwierdzono, że do wynagrodzeń osobowych nie zalicza się wynagrodzeń z tytułu rozporządzania przez pracowników prawami autorskimi do utworów stworzonych w ramach stosunku pracy. Można więc generalnie stwierdzić, że pojęcie wynagrodzenia za pracę funkcjonujące w prawie pracy, w oparciu o przepisy kodeksu pracy, nie jest tożsame z wynagrodzeniem regulowanym na potrzeby ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę. Wynika więc z tego, że honoraria autorskie przysługujące pracownikowi z tytułu przeniesienia praw autorskich do utworu, nie stanowią składnika wynagrodzenia w rozumieniu przepisów ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Reasumując należało przyjąć, że zaskarżony wyrok odpowiada prawu a zarzuty skargi kasacyjnej okazały się niezasadne. Można jedynie podzielić

wątpliwości skarżącego odnoszące się do sposobu (metody) uregulowania pojęcia wynagrodzenia w ustawowych przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Jednak ze względu na dosyć oczywistą treść obecnie obowiązującej regulacji prawnej tego problemu rozważania dotyczyć musiałyby w istocie oceny funkcjonujących przepisów i wniosków o charakterze *de lege ferenda*. Z tych powodów Sąd Najwyższy nie podzielił stanowiska skarżącego o konieczności zwrócenia się z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., orzeczono jak w sentencji wyroku.

kc